

BURSA İL MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME MERKEZİ

SOSYAL BİLGİLER

5. SINIF

HALKA HİZMET VEREN KURUMLAR

Sabahattin DÜLGER
İl Millî Eğitim Müdürü

Ekrem KOZ
İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı

Mehmet KÖYLÜ
ÖDM Ekib Sorumlusu

Petek ÇELİK

Soru/Etkinlik Yazarları
Ayşe IŞIK

Ertan ÇAĞLAYAN

Duygu SARI
Grafik Tasarım Uzmanı

ETKİNLİK 1

Soruların cevaplarını örnekteki gibi altında verilen boşluğa yazınız.

1. İdari mahkemelerce verilen karar ve hükümlerin son inceleme kuruludur.

DANIŞTAY

2. Merkezi yönetimin ilçedeki temsilcisi.

.....

3. Muhtar başkanlığında toplanıp, köyle ilgili kararlar alan kurul.

.....

4. Merkeze bağlı en büyük yönetim birimi.

.....

5. Su, kanalizasyon, çevre temizliği, yol bakım ve onarımı gibi hizmetlerden sorumlu yerel yönetim birimi.

.....

ETKİNLİK 2

Verilen görev ve yetkiler merkeze bağlı yönetim birimlerine aitse yanındaki boşluğa “M”, yerel yönetimlere aitse yanındaki boşluğa “Y” yazınız.

Görev ve Yetkiler:

(M veya Y)

-Güvenlik ve asayiş sağlamak, bunun için gerekli önlemleri almak.

() ()

-Nikâh ve cenaze işlerini yerine getirmek.

() ()

-Cadde ve sokakların temiz kalmasını sağlamak.

() ()

-Bakanlıklardan gelen emirler ve kanunları uygulamak.

() ()

-İl ve İlçe merkezlerinde ulaşım hizmetlerini sağlamak.

() ()

-Seçmen kâğıtlarının dağıtımını sağlamak.

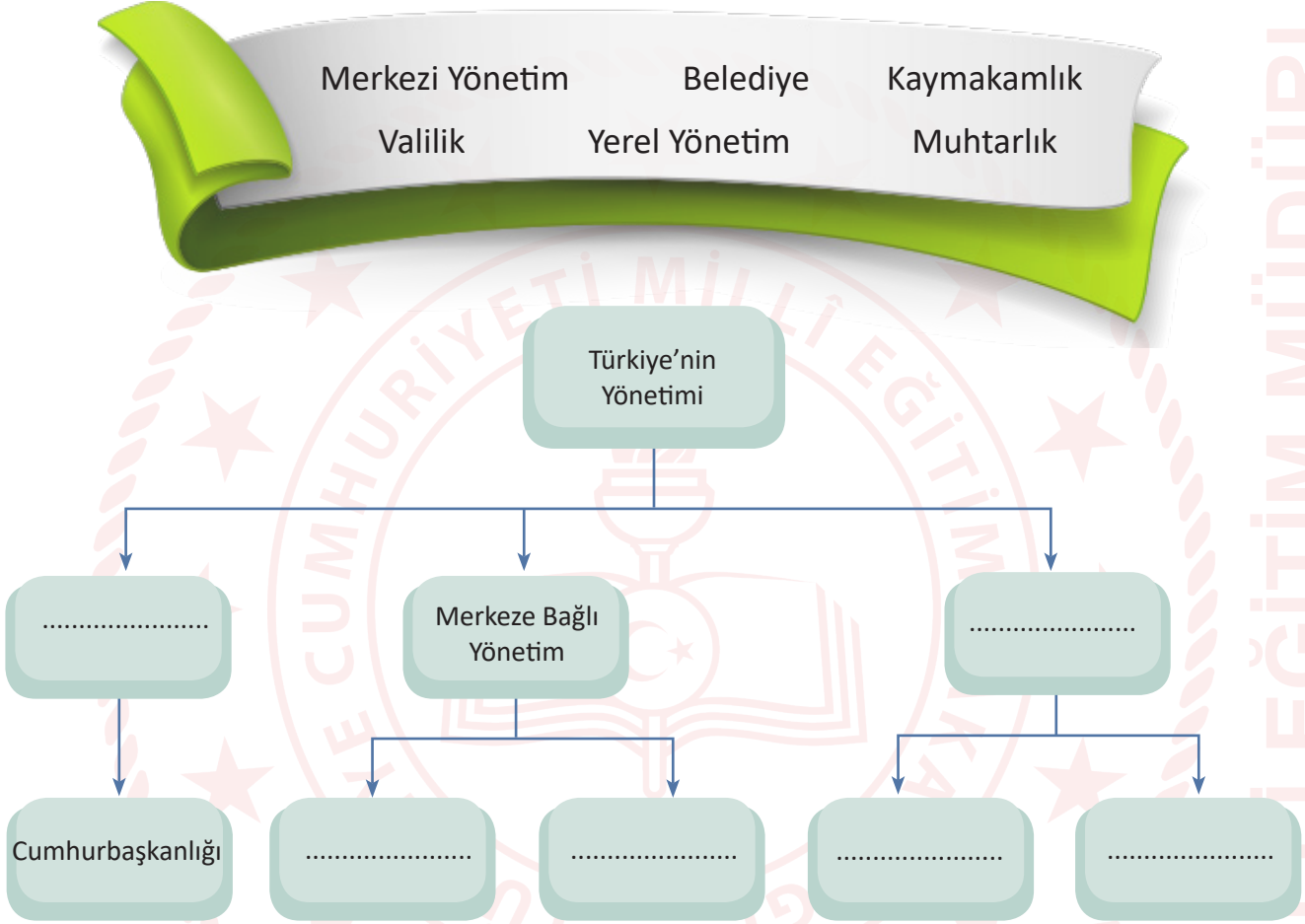
() ()

-Resmi kurum ve kuruluşların çalışmalarını denetlemek.

() ()

ETKİNLİK 3

Türkiye'nin yönetimini gösteren kavram haritasındaki boşlukları verilen kelimelerden uygun olanlarla doldurunuz.

TEST

1

Anayasa'nın 5. Maddesi: Devletin temel amaç ve görevleri, Türk Milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleri ile bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır.

- I. Türk Silahlı Kuvvetleri ülkeyi iç ve dış tehditlere karşı korumaktadır.
- II. MEB, şehirlerde yaşayan öğrenciler için yetiştirme kursları açmaktadır.
- III. Vefa Destek Grupları, ihtiyaç sahiplerinin yardımına koşmaktadır.
- IV. Çeşitli sebeplerle işini kaybeden vatandaşlara işsizlik maaşı ödenmektedir.

Hangileri Anayasa'nın 5. maddesinde belirtilen, devletin temel amaç ve görevleri arasında yer alır?

- A) I, II ve III. B) I, II ve IV. C) I, III ve IV. D) II, III ve IV.

TEST

2

Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde yapılan ve 4.5 saatlik toplantısı sonrası bir bildiri yayımlandı. Bildiride, ABD ile İran arasındaki gerginlikten duyulan endişeye de ayrı bir parantez açıldı, taraflara itidal ve sağduyu çağrısı yinelenildi.

Somali'deki terör saldırılarına dikkat çekilen bildiride kardeş Somali halkının yanındayız vurgusu yapıldı.

Bildiride ayrıca Elazığ ve Malatya depremlerine de ayrı bir parantez açıldı. Afete hazırlık çalışmaları yeniden değerlendirildi.

Cumhurbaşkanı başkanlığında yapılan toplantı sonrası yayınlanan bildirideki konulara bakıldığında, toplantının hangi merkezi ya da merkeze bağlı yönetim birimi tarafından yapıldığı söylenebilir?

- A) Milli Güvenlik Kurulu
B) Danıştay Başkanlığı
C) Devlet Denetleme Kurulu
D) Sayıştay Başkanlığı

TEST

3

Kovid-19 taşıyan hastaları gizleyen muhtar görevden uzaklaştırıldı

Van Valiliğinden yapılan açıklamada, Ömertaş mahallesine İstanbul'dan yeni gelen vatandaşların olduğu, bu vatandaşların muhtar tarafından saklandığı bilgisine ulaşıldı. İstanbul'dan gelen kişiler sağlık ekipleri ve güvenlik güçleri tarafından tespit edilerek test yapıldı. Bunun üzerine Başkale Kaymakamlığı, Mahalle Muhtarı hakkında “görevlilere yanıltıcı bilgi vermek ve görevi ihmal” soruşturması başlatarak, Muhtarı görevden uzaklaştırdı.

Haberde Mahalle muhtarlarıyla ilgili hangi bilgiye ulaşılabilir?

- A) Mahalleye yeni gelenler muhtardan izin almalıdır.
- B) Muhtarlar, Kaymakam'ın atamasıyla göreve başlar.
- C) Mahallelerdeki tek yetkili yönetici muhtarlardır.
- D) Görevlerinde üst makamlara karşı sorumludurlar.

TEST

4

Devletin sunduğu hizmetlerden vatandaşların eşit bir şekilde faydalanması ve kanunların tüm yurtda etkin bir şekilde uygulanabilmesi için, yönetim çeşitli birimlere ayrılmıştır. Bu yönetim birimlerinin başındaki kişilerden bazıları atamayla, bazılarıysa seçimle iş başına gelir.

Verilen yöneticilerden hangisi atama yoluyla göreve gelmiştir?

A) Cumhurbaşkanı

B) Vali

C) Belediye Başkanı

D) Muhtar

TEST

5

Devlet kurumlarında halka hizmet vermek üzere farklı mesleklere mensup çok sayıda personel görev yapmaktadır. Bu personellerden bazıları merkezi yönetime, bazıları merkeze bağlı yönetime, bazılarıysa yerel yönetime bağlı olarak çalışmaktadır.

Kurumların görev ve yetkileri düşünüldüğünde verilen mesleklerden hangisi belediyelere bağlı olarak görev yapmaktadır?

A) Polis

B) İtfaiyeci

C) Doktor

D) Avukat

TEST

6

Türkiye Cumhuriyeti'nde merkeze bağlı ve yerel yönetimler, merkezi yönetimin aldığı kararlara uymak zorundadır. Bununla birlikte bazı kararların daha hızlı alınıp uygulanabilmesi için merkeze bağlı ve yerel yönetimler bazı konularda tek başına karar alabilir.

Buna göre; verilenlerden hangisi merkeze bağlı yönetim birimlerinin tek başlarına alabileceği kararlar arasında yer alır?

- A) İldeki kurum ve kuruluşlar arasında işbirliği sağlamak.
- B) Kendilerine bağlı memurların çalışmalarını denetlemek.
- C) Milli bayramlara katılmak, halkın bayramını kutlamak.
- D) Olumsuz hava koşulları nedeniyle okulları tatil etmek.

BUSMEK'in (Bursa Büyükşehir Belediyesi Sanat ve Eğitim Kursları) bazı faaliyetleri ile ilgili afişler incelendiğinde, bu kurumla ilgili hangisi söylenemez?

- A) Ayrım yapmadan tüm ülkeye hizmet sunmaktadır.
- B) Kültürel ve sanatın gelişimine katkı sağlamaktadır.
- C) Farklı yaşlardaki vatandaşlara hizmet vermektedir.
- D) Faaliyetlerinden maddi kazanç sağlamamaktadır.

ETKİNLİKLER CEVAP ANAHTARI

1.

1. İdari mahkemelerce verilen karar ve hükümlerin son inceleme kuruludur.
DANIŞTAY
2. Merkezi yönetimin ilçedeki temsilcisi.
VALİ
3. Muhtar başkanlığında toplanıp, köyle ilgili kararlar alan kurul.
İHTİYAR MECLİSİ
4. Merkeze bağlı en büyük yönetim birimi.
İL
5. Su, kanalizasyon, çevre temizliği, yol bakım ve onarımı gibi hizmetlerden sorumlu yerel yönetim birimi.
BELEDİYE

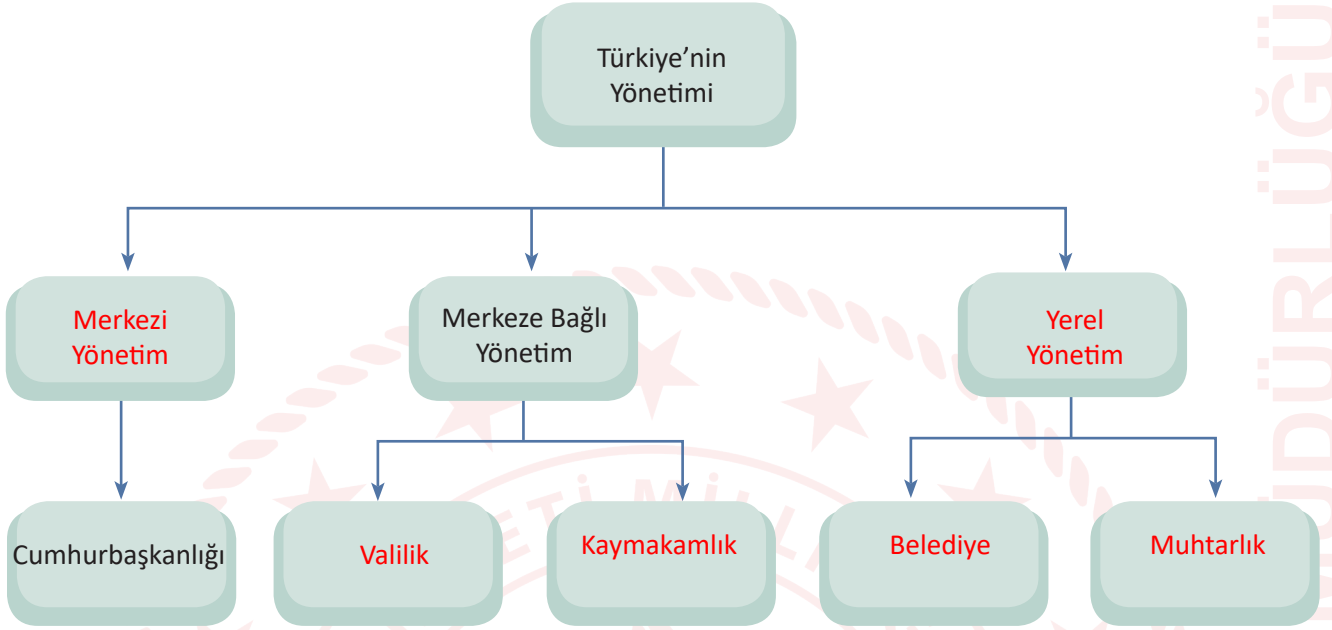
2.

Görev ve Yetkiler:

(M veya Y)

-Güvenlik ve asayiş sağlamaya, bunun için gerekli önlemleri almak.	(M)
-Nikâh ve cenaze işlerini yerine getirmek.	(Y)
-Cadde ve sokakların temiz kalmasını sağlamak.	(Y)
-Bakanlıklardan gelen emirler ve kanunları uygulamak.	(M)
-İl ve İlçe merkezlerinde ulaşım hizmetlerini sağlamak.	(Y)
-Seçmen kâğıtlarının dağıtımını sağlamak.	(Y)
-Resmi kurum ve kuruluşların çalışmalarını denetlemek.	(M)

3.

TEST SORULARI CEVAP ANAHTARI

1	C
2	A
3	D
4	B
5	B
6	D
7	A